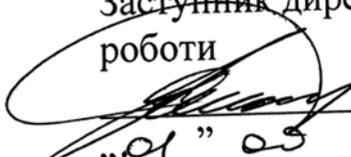

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МИКОЛАЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ
УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ»

Циклова комісія «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

Затверджую:

Заступник директора з навчальної
роботи

 Дмитро БЕСАРАБ
"01" 03 2025 р.

Робоча навчальна програма

Охорона праці в галузі

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань:

15 «Автоматизація та приладобудування»

17 «Електроніка, автоматизація та електронні комунікації»

спеціальність:

151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»

ОПП: «Монтаж, обслуговування та ремонт автоматизованих систем керування рухом на залізничному транспорті»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Миколаїв 2025

Робоча програма навчальної дисципліни підготовки фахового молодшого бакалавра з дисципліни «Охорона праці в галузі» для спеціальностей 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» та 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка»

ОПП «Монтаж, обслуговування та ремонт автоматизованих систем керування рухом на залізничному транспорті»

Розробник програми: викладач вищої категорії, викладач-методист Кобець О.В.

Робочу навчальну програму розглянуто на засіданні циклової комісії
«Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

Протокол № 2 від 29.08.25

Голова циклової комісії

Олена КОБЕЦЬ

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість годин - 90	Галузь знань: 15 «Автоматизація та приладобудування» 17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації	нормативна	
Кількість годин за семестр - 90	Спеціальність: 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» 174 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка» ОПП: «Монтаж, обслуговування та ремонт автоматизованих систем керування рухом на залізничному транспорті»	Рік підготовки	
		4	
		Семестр	
		7	1
		Лекції, семінарські	
		лекції – 26, семінарські - 8	
Кількість аудиторних годин – 34 Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 7 семестр - 2	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Практичні	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		56	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: майбутній фахівець має бути підготовлений до вирішення різноманітних завдань охорони праці на будь-якій виробничій ділянці. Від рівня його підготовки, вміння застосувати свої знання на практиці залежать іноді життя і здоров'я людей, а в багатьох випадках – запобігання аварій і збереження значних матеріальних цінностей і засобів.

Завдання: навчити майбутніх фахівців умінню визначати характерні для залізничного транспорту небезпечні і шкідливі виробничі фактори, оцінювати та передбачати можливий несприятливий вплив виробничого об'єкту (операції, технології) на людину і навколишнє середовище, розроблювати і впроваджувати у життя заходи щодо забезпечення безпеки праці з урахуванням специфіки виробництва.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів освіти таких компетентностей:

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність здійснювати безпечну діяльність.

спеціальні компетентності:

СК1. Здатність застосовувати базові знання математики в обсязі, необхідному для використання математичних методів у галузі автоматизації.

СК2. Здатність застосовувати базові знання із загальної фізики, електротехніки, електроніки і мікропроцесорної техніки, в обсязі, необхідному для розуміння процесів в системах автоматизації.

СК3. Здатність застосовувати знання про основні принципи та методи вимірювання основних технологічних параметрів, необхідних для обслуговування систем автоматизації.

СК10. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні аспекти та вимоги охорони праці під час формування технічних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

РН13. Враховувати соціальні, екологічні аспекти та вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

3 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1 Правові та організаційні питання з ОП

- 1.1 Міжнародні норми в галузі ОП
- 1.2 Законодавчі та нормативно-правові акти з ОП в галузі
- 1.3 Система управління охороною праці
- 1.4 Травматизм та професійні захворювання
- 1.5 Нагляд і контроль за станом ОП
- 1.6 Соціальне страхування

Розділ 2. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності

- 2.1 Гігієна праці і виробнича санітарія
- 2.2 Охорона праці під час робіт по спеціальності
- 2.3 Заходи безпеки на залізничних коліях
- 2.4 Основні заходи з пожежної безпеки та профілактики

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Всього	у тому числі					Всього	у тому числі				
		Лек	Пр	Лаб	Сем	С.р.		Лек	Пр	Лаб	Сем	С.р.
Розділ 1 Правові та організаційні питання з ОП												
Тема 1 Міжнародні норми в галузі ОП	2					2						
Тема 2 Законодавчі та нормативно-правові акти з ОП в галузі	6					6						
Тема 3 СУОП	6	2				4						
Тема 4 Травматизм та професійні захворювання	10	4				6						
Тема 5 Нагляд і контроль за станом охорони праці	6					6						
Тема 6 Соціальне страхування	6	2			2	2						
Разом	36	8			2	26						
Розділ 2 Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності												
Тема 1 Гігієна праці і виробнича санітарія	4	2				2						
Тема 2 Охорона праці під час робіт по спеціальності	34	12			2	20						
Тема 3 Заходи безпеки на залізничних коліях	4					4						

Тема 4 Основні заходи пожежної профілактики	10	4			2	4					
Разом	52	18			4	30					
Семестрова контрольна робота. Контрольно-підсумкове заняття	2				2						
Усього годин	90	26			8	56					

5 ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система управління охороною праці 1 Управління охороною праці на підприємстві. 2 Ступеневий контроль за станом охорони праці.	2
2	Розслідування та облік нещасних випадків 1 Положення про розслідування і облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях 2 Повідомлення про нещасні випадки 3 Спеціальне розслідування нещасних випадків	2
3	Розслідування та облік хронічних професійних захворювань і отруєнь	2
4	Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань 1 Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.	2
5	Гігієна праці і виробнича санітарія 1 Психофізіологічні фактори трудової діяльності 2 Характеристика умов праці.	2
6	Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів 1 Оперативне обслуговування 2 Виконання робіт в електроустановках без зняття напруги.	2
7	Організаційні заходи при експлуатації електроустановок	2
8	Технічні заходи при експлуатації електроустановок	2
9	Заходи безпеки з електричним обладнанням 1 Заходи безпеки при роботі з електричним інструментом. 2 Роботи з вимірювальними приладами, пристроями релейного захисту, автоматики, телемеханіки і зв'язку.	2
10	Вимоги безпеки під час обслуговування пристроїв СЦБ 1 Вимоги безпеки під час обслуговування стрілок 2 Вимоги безпеки під час обслуговування рейкових кіл	2
11	Вимоги безпеки під час обслуговування світлофорів та релейних шаф	2
12	Основні заходи пожежної профілактики 1 Засоби пожежегасіння 2 Евакуація людей. 3 Пожежна сигналізація 4 Протипожежне водопостачання	2
13	Основні заходи пожежної профілактики 1 Система попередження пожеж. 2 Система пожежного захисту. 3 Порядок дії працівників і посадових осіб під час виявлення і ліквідації пожежі	2
	Всього	26

6 ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Правові та організаційні питання охорони праці	2
2	Охорона праці в галузі професійної діяльності	2
3	Безпека праці та пожежна профілактика. СКР	2
4	Семестрова контрольна робота. Залікове заняття	2
	Всього	8

7 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

8 ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

9 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Міжнародні норми в галузі охорони праці 1 Міжнародні правові акти з питань охорони праці. 2 Міжнародна організація праці, її співробітництво з Україною	2
2	Законодавчі акти з охорони праці в галузі 1 Закон України «Про охорону праці» 2 Кодекс Законів про працю України	2
3	Законодавчі акти з охорони праці в галузі	2
4	Нормативно-правові акти з охорони праці в галузі	2
5	Система управління охороною праці 1 Положення про систему управління охороною праці (СУОП). Основні завдання та функції СУОП. 2 Галузева система управління охороною праці.	2
6	Навчання та систематичне підвищення рівня знань з питань охорони праці 1 Навчання та систематичне підвищення рівня знань з питань ОП 2 Первинний інструктаж на робочому місці: перелік питань та порядок проведення	2
7	Характеристика умов праці на залізничному транспорті	2
8	Профілактика виробничого травматизму та професійної захворюваності	2
9	Медичні огляди працівників	2
10	Державний нагляд за станом охорони праці 1 Органи державного нагляду за охороною праці. 2 Права посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці	2

11	Громадський контроль за дотриманням законодавства про ОП	2
12	Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. 1 Дисциплінарна відповідальність 2 Адміністративна відповідальність 3 Кримінальна відповідальність.	2
13	Соціальне страхування	2
14	Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до розміщення підприємств, до виробничих і допоміжних приміщень	2
15	Загальні положення безпеки під час виконання робіт на залізничних коліях	2
16	Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів. 1 Галузь та порядок застосування Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів. 2 Вимоги до обслуговуючого персоналу.	2
17	Класифікація робіт в електроустановках	2
18	Заходи безпеки при роботі з електроустановками 1 Заходи безпеки при роботі з акумуляторними батареями та зарядними пристроями. 2 Заходи безпеки при роботі з переносними світильниками	2
19	Правила безпеки під час обслуговування електродвигунів	2
20	Заходи безпеки при перевезенні небезпечних вантажів 1 Класифікація небезпечних вантажів. 2 Поняття про аварійну ситуацію. 3 Заходи щодо ліквідації аварійних ситуацій з небезпечними вантажами 4 Заходи щодо ліквідації аварійних ситуацій з радіоактивними вантажами	2
21	Правила перевезення працівників	2
22	Вимоги безпеки під час виконання робіт на КЛ 1 Земляні роботи 2 Розкриття муфт, розрізання кабелю 3 Роботи в підземних спорудах	2
23	Вимоги безпеки під час виконання робіт на ПЛ 1 Робота на опорах. 2 Обходи і огляд ліній. 3 Розчищення траси ПЛ. 4 Проведення робіт	2
24	Вимоги безпеки при установленні та монтажу обладнання і конструкцій СЦБ і зв'язку	2
25	Заходи безпеки на залізничних коліях 1 Загальні вимоги безпеки. 2 Прохід вздовж колії. 3 Перехід через колії. 4 Пропуск поїздів.	2
26	Вимоги безпеки на електрифікованих ділянках	2
27	Класи пожеж та методи їх гасіння 1 Класи пожеж 2 Методи гасіння пожеж. 3 Вогнегасні речовини та засоби гасіння пожеж.	2
28	Засоби пожежегасіння 1 Первинні засоби пожежогасіння	2
	Всього	56

10 МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: лекції, семінарські заняття.

11 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи контролю: тестовий контроль знань, усний екзамен

12 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, які здобули повну загальну середню освіту, здійснюється за національною п'ятибальною шкалою:

Оцінка «5» (відмінно)

- студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів;
- чітко уявляє зміст поставленої проблеми, застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «4» (добре)

- студент розкрив основний зміст матеріалу;
- чітко орієнтується в поставлених питаннях та проблемах;
- може застосовувати набуті знання, практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «3» (задовільно)

- відповідь неповна, але все ж розкриває суть питання;
- слабо володіє термінологією;
- зміст питання викладено частково;
- слабо орієнтується в довідковій літературі.

Оцінка «2» (незадовільно)

- студент не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання

При тестових завданнях оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 5-бальною шкалою:

- **«відмінно»** – кількість правильних відповідей складає 85-100%;
- **«добре»** – кількість правильних відповідей складає 65-84%;
- **«задовільно»** – кількість правильних відповідей складає 50-64%;
- **«не задовільно»** - кількість правильних відповідей складає менше 50%

13 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

№	Назва підручників, методичних посібників	Автор
1	Основи охорони праці на залізничному транспорті. Методичний посібник.	Кобець О.В., Митрофанов В.М., Діданов В.І.
2	Методичні рекомендації та завдання на контрольну роботу для студентів-заочників	Кобець О.В.
3	Конспект лекцій з дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів денного (заочного) відділення спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»	Кобець О.В.
4	Інструктивно-методичні матеріали до виконання самостійних робіт з дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів 4 курсу спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»	Кобець О.В.
5	Картки завдань тестування для тематичного контролю знань	Кобець О.В.
6	Екзаменаційні квитки	Кобець О.В.

14 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

- 1 Кобець О. В. Основи охорони праці на залізничному транспорті [Текст] : навч.посіб. / О. В. Кобець, В. В. Митрофанов, В. І. Діданов. – Київ : Дельта, 2008. – 100с.
- 2 Чинні законодавчі та нормативно-технічні документи з охорони праці

Додаткова:

- 1 Правила безпечної експлуатації пристроїв автоматики, телемеханіки та зв'язку на залізницях України – Київ, 2004. – 155 с.
- 2 Правила технічної експлуатації залізниць України – Київ, 2003. – 133 с.

15 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

- 1 Програмне забезпечення методичних посібників.